

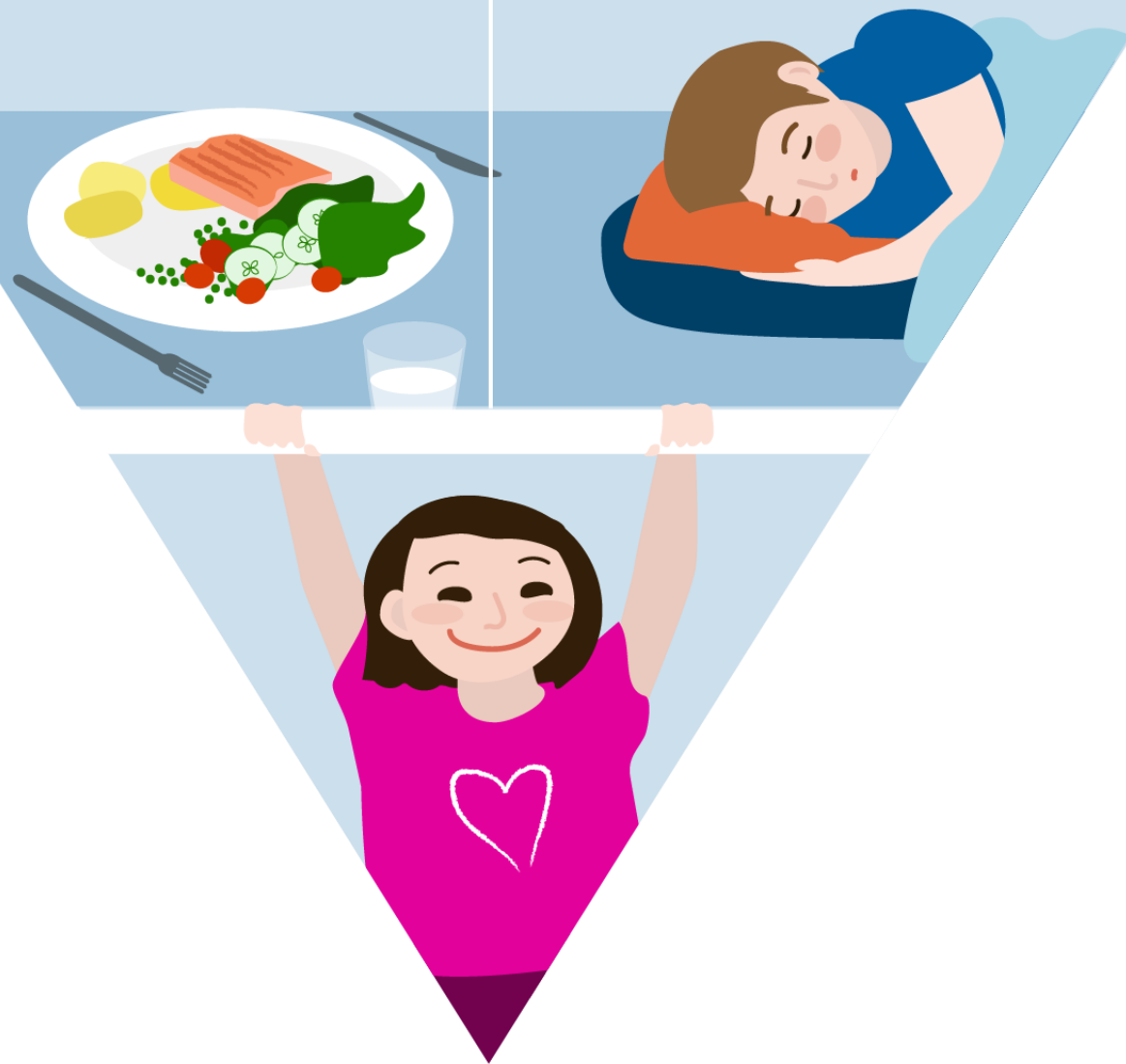
Liikkuva arki syntyy yhdessä!

Liikunnan aluejärjestöt
ja UKK-instituutti
2026

Hyvinvoinnin kolmio

Liikkuminen, ravinto sekä uni
ja lepo ovat lapsen hyvinvoinnin
kulmakiviä.

Liikkuminen

Miksi liikkuminen on lapselle tärkeää? 1/2

Jaksaminen ja mieliala

- auttaa jaksamaan
- voi kohentaa mielialaa
- mahdollistaa myönteisiä kokemuksia

Kaverit, yhdessäolo ja sosiaaliset taidot

- yhdessä liikkuminen kehittää sosiaalisia taitoja ja vahvistaa yhteenkuuluvuutta

Miksi liikkuminen on lapselle tärkeää? 2/2

Oppiminen ja keskittyminen

- parantaa keskittymiskykyä
- vahvistaa oppimiseen liittyviä taitoja
- tukee aivojen kehitystä

Fyysinen terveys nyt ja tulevaisuudessa

- vahvistaa lihaksia ja luustoa
- edistää hengitys- ja verenkiertoelimistön toimintaa
- pienentää elintapasairauksien riskiä, mm. tyypin 2 diabetes sekä sydän- ja verisuonisairaudet.

Miljoona minuuttia -video

Suomi liikkeelle -ohjelma, 2026

[Linkki videoon
\(YouTube\)](#)

Kuinka paljon varhaiskasvatus- ikäisen tulisi liikkua?

Vauhti virkistää

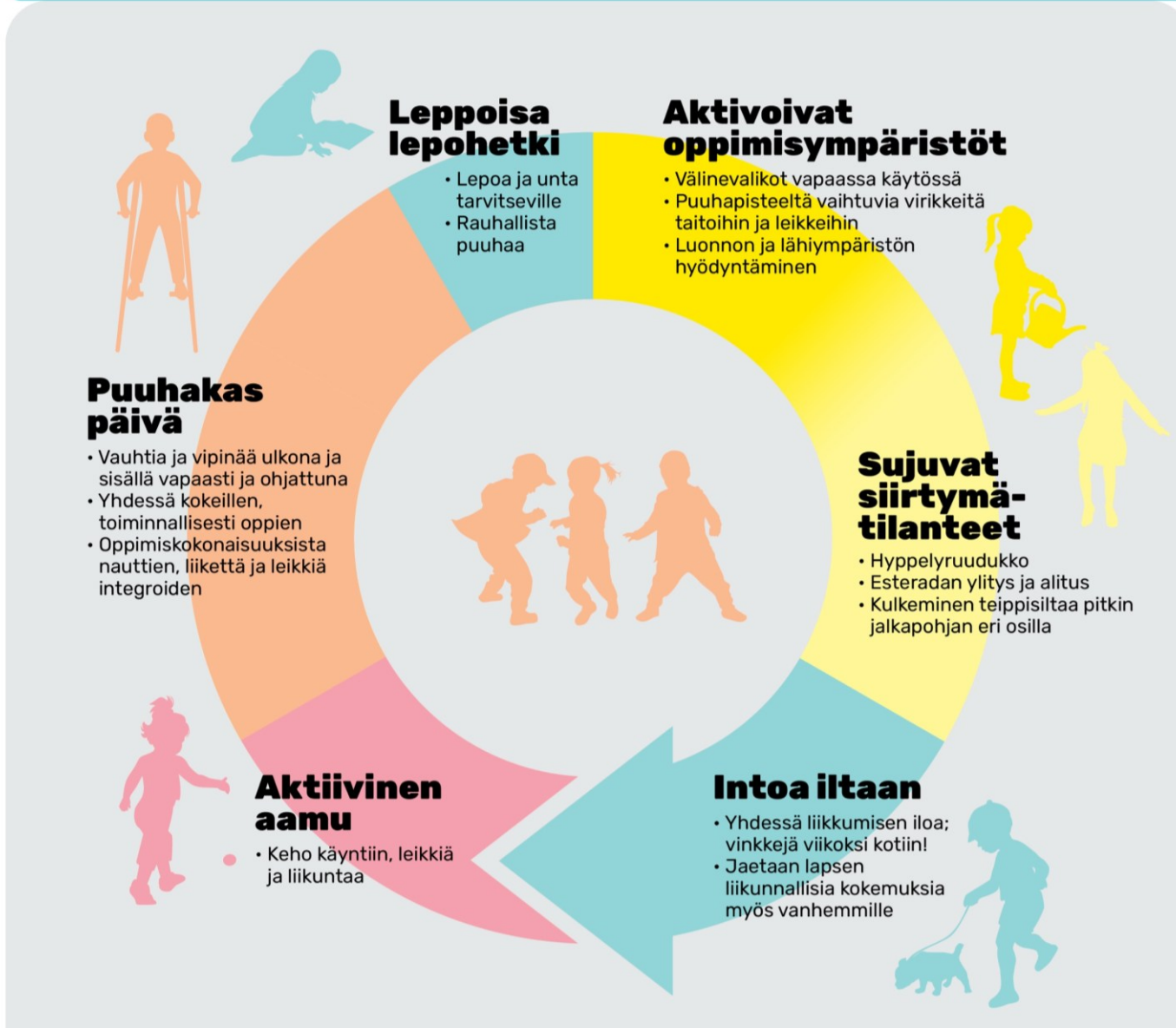
Vähintään kolme tuntia liikkumista joka päivä

Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset, OKM 2016

Liikunta varhaiskasvatuksessa

Jokaisen lapsen oikeus

Varhaiskasvatus: Missä tilanteissa päivän aikana voi liikkua?

Koti: Missä tilanteissa päivän aikana voi liikkua?

- **Aktiivinen aamu** – keho käyntiin leikkien ja liikkuen
- **Puuhakas päivä** – vauhtia ja vipinää sisällä ja ulkona
- **Leppoisa lepohetki** – välillä rauhallista tekemistä, tarvittaessa lepoa ja unta
- **Aktivoivat ympäristöt** – kotipiha, lähiympäristö ja luonto
- **Sujuvat siirtymätilanteet** – lihasvoimin liikkuen leikkipuistoon, kauppaan ja kaverin luo
- **Intoa iltaan** – iloisia liikkumishetkiä yhdessä perheen kanssa

Motoriset perustaidot

- Motoriset taidot tarkoittavat hermoston ja lihasten yhteistyötä, joka mahdollistaa yhden tai useamman kehonosan hallitun ja tarkoituksenmukaisen liikkeen.
- Lapsen motoriset perustaidot kehittyvät erityisesti 2–7 vuotiaana.
- Niiden oppiminen vaatii harjoittelua ja toistoa.

Motoriset perustaidot, Opetushallitus 2026

Mitä ovat motoriset taidot?, Sydänliitto (Neuvokas perhe) 2025

Motoriset taidot voidaan jakaa kolmeen osaan

- **Liikkumistaidot**, kuten käveleminen, juokseminen, kiipeäminen, hyppääminen
- **Tasapainotaidot**, kuten yhdellä jalalla seisominen, pysähtyminen ja liukuminen
- **Välineenkäsittelytaidot**, kuten veto, työntö, potku, lyönti, heitto, kiinniotto, vieritys, kuljetus, pomputus, pyöritys

Motoriset perustaidot, Opetushallitus 2026

Vinkki vanhemmille

”

Tee ulkoilusta yhtä tärkeä osa
lapsen päivää kuin uni ja ravinto.

Ole itse aktiivisesti mukana lapsen
liikkumisessa.

Kaiken tekemisen ei tarvitse olla suunniteltua
– **tylsyys ruokkii luovuutta** ja antaa tilaa
ihmettelylle.

Vinkki vanhemmille

”

Anna lapsen kokeilla ja tehdä itse. Auta vain tarvittaessa – esimerkiksi portaissa. Tämä voi vaatia aikuiselta kärsivällisyyttä.

Kehu pienistäkin onnistumisista.

”

Tee liikkumisesta leikinomaista.

Pidä liikuntavälineet esillä kotona.

Liikkukaa paljon luonnossa.

Liikkumisen nykytilanne

(varhaiskasvatusikäiset lapset)

- Suosituksen mukaisesti liikkuu 76 % lapsista.
 - Askeleita kertyy päivittäin n. 14 000, joista noin 60 % tulee päiväkodissa.
- 4–6-vuotiaat lapset liikkuvat keskimäärin 4 tuntia 12 minuuttia päivässä.
 - Reipasta ja rasittavaa liikkumista kertyy keskimäärin 74 minuuttia päivässä.
 - Kevyttä liikkumista kertyy 3 tuntia päivässä.

PIILO-tutkimus, Mehtälä ym. 2024a

Liikkumisen nykytilanne perheissä

- Yhdessä liikkuu 94 % suomalaisista perheistä.
- Useimmiten perheliikuntaa harrastetaan omatoimisesti.
 - arkiliikunta: kävely, pyöräily, koti- ja pihatyöt
 - pienten lasten kanssa: leikkipuistossa käyminen sekä leikit ja pelit
 - vanhempien lasten kanssa: uinti ja muu vesiliikunta
- Perheliikunnan merkittävimmät hyödyt:
 - yhdessäolo, hyvä mieli, oman lapsen liikkumisen lisääminen
- Suurimmat haasteet:
 - vanhemman työ, omien voimavarojen rajallisuus, kotitöiden vaatima aika

Paikallaanolo varhaiskasvatusikäisillä lapsilla

Suositus:

- Lapsi oppii tekemällä: tutkimalla ja kokeilemalla, yrityksen ja erehdyksen kautta.
- Pitkät paikallaanolojaksot eivät ole lapselle luontaisia. Niitä tulee tauottaa liikkumisella.

Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset, OKM 2016

Paikallaanolon nykytilanne (varhaiskasvatukseenikäiset lapset)

- Lapset viettävät aikaa paikoillaan keskimäärin 9 tuntia 24 minuuttia päivässä.
- Varhaiskasvatuksessa paikallaanoloa kertyy keskimäärin 4 tuntia 42 minuuttia päivässä.
- Paikallaanoloa kertyy keskimäärin enemmän vapaapäivinä kuin varhaiskasvatuspäivinä.

PIILO-tutkimus, Mehtälä ym. 2024a

Vinkki vanhemmille

”

Huomaa, missä tilanteissa **lapsesi on pitkään paikallaan** päivän aikana.

Pohdi, miten voisit **tauottaa** paikallaanoloa.

Pariporina

Millaisissa arjen tilanteissa
lapsesi liikkuu?

Pariporina

Millaisissa arjen
tilanteissa liikutte
yhdessä perheenä?

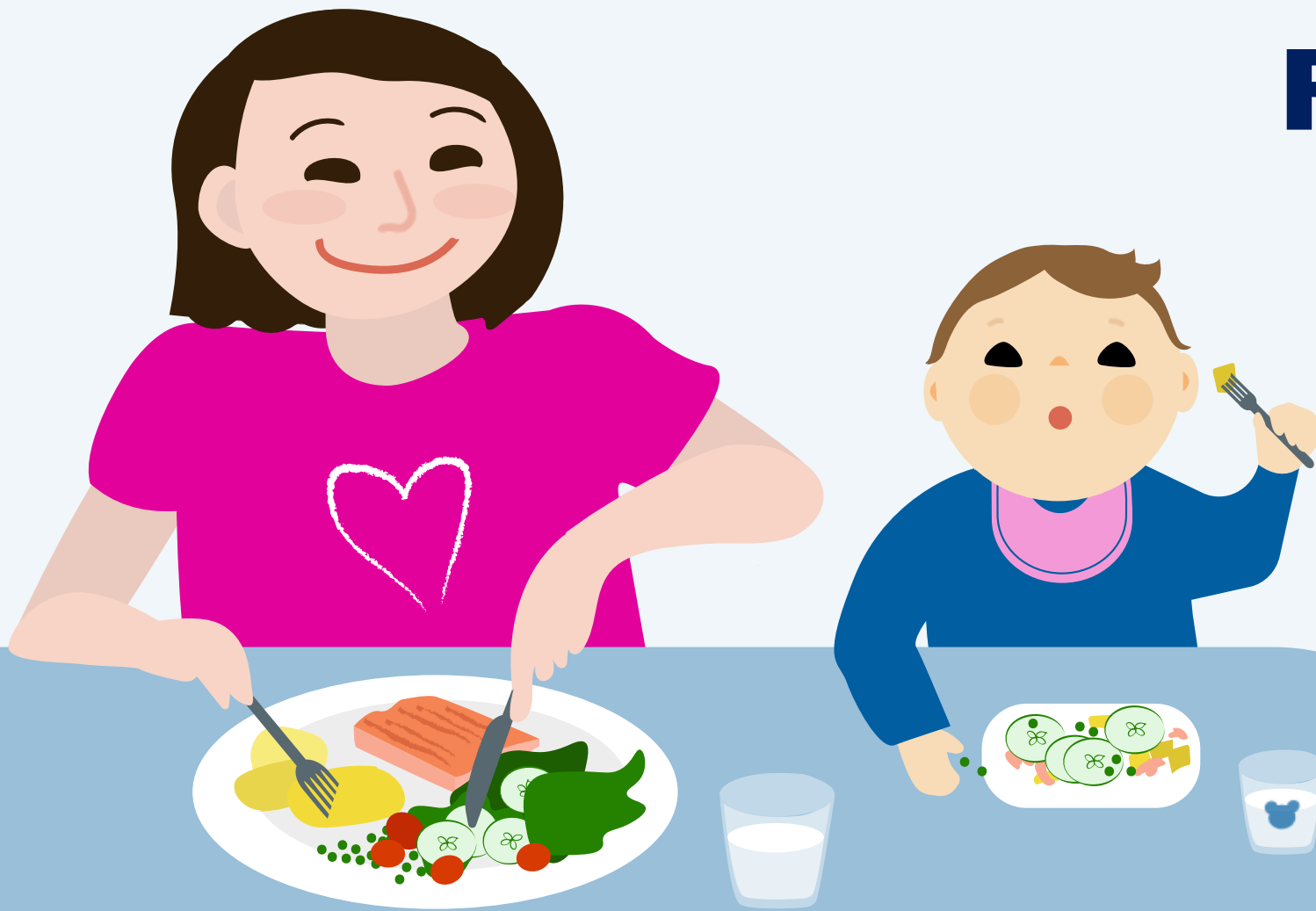
Pariporina

Millaisissa tilanteissa
lapsesi liikkuu
vauhdikkaasti?

Eli hengästyy, tulee hiki
ja syke nousee.

Ravinto

Miksi riittävä ja monipuolinen ravinto on lapselle tärkeää?

Jaksaminen

- auttaa suoriutumaan päivittäisissä toimissa
- tukee vireyttä koko päivän ajan
- antaa energiaa kasvuun ja kehitykseen
- tukee liikkumista sekä siitä palautumista

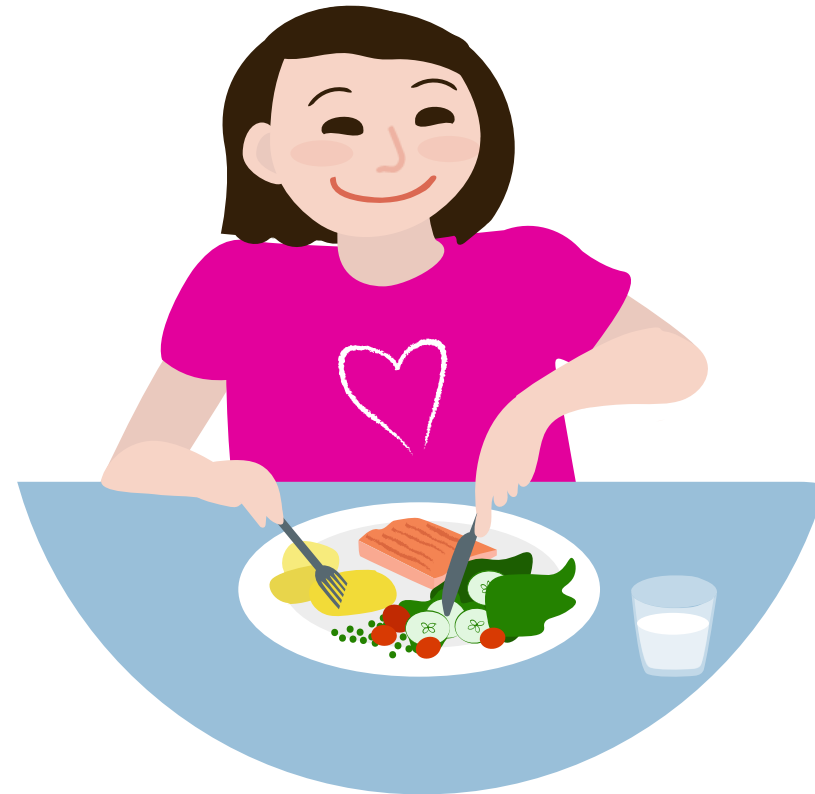
Ilo ja yhdessäolo

- tarjoaa hyvän olon kokemuksia
- luo iloa tuottavia sosiaalisia tilanteita

Miksi riittävä ja monipuolinen ravinto on lapselle tärkeää?

Mielen ja kehon hyvinvointi

- tukee lapsen hyvää ruoka- ja kehosuhdetta
- vahvistaa vastustuskykyä
- ehkäisee liikuntavammoja
- voi vähentää elintapasairauksien sairastumisriskiä myöhemmin aikuisuudessa.

Mitä ravitsemussuositukset sanovat?

- Perustana säännöllinen ateriarytmi, joka
 - auttaa pitämään verensokerin tasaisena ja vireystason yllä
 - takaa tasaisen energian saannin pitkin päivää.
- Rento ja salliva suhtautuminen ruokaan toimii parhaiten – myös herkuille on omat hetkensä.

Mitä ravitsemussuositukset sanovat?

- Riittävä juominen; vesi on paras janojuoma.
 - Sokeripitoiset juomat kuuluvat herkkuhetkiin.
- Kolajuomat, kahvi ja tee:
turvallinen kofeiinin saannin raja 1–18-vuotiaille lapsille ja nuorille on 3 mg/painokilo/vrk.

Lautasmalli

- $\frac{1}{2}$ lautasesta tuoreita tai kypsennettyjä kasviksia
- $\frac{1}{4}$ lautasesta perunaa tai täysjyväviljalisäkkeitä mm. pasta, riisi
- $\frac{1}{4}$ lautasesta kalaa, kanaa, lihaa tai palkokasveja
- 1–2 viipaletta täysjyväviljaleipää ja kasvirasvaveitettä
- ruokajuomaksi rasvatonta maitoa tai piimää tai täydennettyä kasvijuomaa

Kestävää terveyttä ruoasta – kansalliset ravitsemussuositukset, VRN ja THL 2024

Ruokailu varhaiskasvatuksessa

- Ruokailu on osa varhaiskasvatusta, ja se suunnitellaan kansallisten ravitsemussuositusten pohjalta.
- Varhaiskasvatuksen ateriat kattavat noin 2/3 lapsen päivän energiantarpeesta.
- Lautasmalli sopii myös varhaiskasvatusikäiselle. Annoksen koko on jokaisella oma.
- Yhdessä syöminen on osa oppimista:
 - hyvät pöytätavat
 - toisten huomioon ottaminen
 - ruuan ja rauhallisen ruokailuhetken arvostus

Varhaiskasvatuksikäisen ruokailu

- Aikuisten vastuulla on mahdollistaa säännöllinen ateriarytmi sekä terveelliset ruokavalinnat perheessä.
- Lapsi tarvitsee 10–15 maistamiskertaa tottuakseen uusiin makuihin.
- On normaalia, että lapsen ruokahalu vaihtelee. Vanhemman tehtävänä on kunnioittaa lapsen luontaista kylläisyyden säätelyä.

Vinkki vanhemmille

”

- Aikuinen päättää, mitä ja milloin syödään.
- Lapsi päättää, kuinka paljon hän kerralla syö.

”

- Lapsi syö mistä pitää.
- Pitää siitä mikä on tuttua.
- Tutuksi tulee se, mikä on usein tarjolla.

Vinkki vanhemmille

”

Rohkaise lastasi kokeilemaan eri ruokia, mutta älä pakota. Huomaa pienetkin onnistumiset ja kehu niistä.

Huolehdi perheen yhteisistä ruokailuhetkistä. Ota lapsesi mukaan ruuanlaittoon ikään sopivalla tavalla.

”

Esimerkki kehusta:

”Olit rohkea, kun kokeilit ravintolassa uusia makuja.”

Vinkki vanhemmille

”

Ohjaa lastasi säännölliseen ja monipuoliseen ravitsemukseen omalla esimerkilläsi.

Tarjoa kasviksia, hedelmiä ja marjoja eri muodoissaan. Kun ne ovat näkyvillä, niihin tarttuu helpommin.

”

Käytä kasviksia myös ruuanlaitossa:

- Lisää kasviksia lämpimiin ruokiin.
- Ota kasvisruokia mukaan viikon ruokalistalle.
- Korvaa lihaa pavuilla, linsseillä sekä muilla kasvipohjaisilla tuotteilla.

Kehosuhde

- Aikuisella on vastuu tukea lapsen tervettä ruoka- ja kehosuhdetta.
- Aikuisen uskomukset ja sanavalinnat heijastavat suhtautumista syömiseen ja kehoon. Lapset tarkkailevat näitä ja ovat herkkiä omaksumaan vanhempien ja muiden aikuisten ajatus- ja toimintamalleja.

VÄHEMMÄN TÄTÄ:

Ruoan arvottaminen

Ruoan jakaminen terveellisiin ja epäterveellisiin

Palkitseminen ja rankaiseminen

Puhuminen ruoasta tai liikkumisesta palkintona tai rankaisemisena

Ulkonäkökeskeisyys

Ulkonäön tai koon kommentointi

Itsekurin korostaminen

Joustamattomat ja omaan arkeen sopimattomat muutokset

“Kesäkilot” tai “Kesäkuuntoon”

Tyytymättömyys itseensä ja omaan kehoonsa, mikä näkyy kuurikeskeisyytenä

ENEMMÄN TÄTÄ:

Joustava suhde ruokaan

Yhdessä ruoasta nauttiminen, joustava syöminen

Myönteinen ruoka- ja liikuntapuhe

Puhuminen ruoasta ja liikkumisesta ilon ja hyvän mielen lähteinä

Kehon toiminnallisuuden korostaminen

Suhtaudu positiivisesti omaan kehoosi

Liikunnan ilo

Liikkuminen hyvän olon vuoksi

Myönteinen suuntautuminen omaan kehoon

Jokainen on ihana sellaisena kuin on, jokainen on omanlaisenaan oikeanlainen.

Miten lisätä kehorauhaa?

SYDÄNLIITTO
Neuvokas perhe

Lue lisää miten tukea lapsen kehosuhdetta:
neuvokasperhe.fi/kehosuhde/kehotytyvaisuus

Vinkki vanhemmille

”

Suhtaudu sekä omaan että lapsen syömiseen ja kehoon sallivasti ja lempeästi. Keskity hyvään, älä kritisoi.

Pariporina

Millaisia ovat
perheenne yhteiset
ruokahetket?

Uni ja lepo

Miksi riittävä uni on lapselle tärkeää?

1/2

Jaksaminen ja vireys

- pitää vireänä koko päivän
- auttaa jaksamaan arjen tekemisissä

Kasvu ja vastustuskyky

- vahvistaa vastustuskykyä
- tukee lapsen kasvua ja kokonaisvaltaista kehitystä

Miksi riittävä uni on lapselle tärkeää? 2/2

Oppiminen, keskittyminen ja muisti

- tukee keskittymiskykyä ja tarkkaavaisuutta
- parantaa muistia
- puhdistaa ja huoltaa aivoja

”

Kun lapsi on päivän aikana liikkunut ja ulkoillut riittävästi, hänen on usein helpompi rauhoittua illalla nukkumaan.

Lapsen unen tarve

- Lapsi nukkuu riittävästi, kun hän voi päivisin hyvin.
- Lapsen unen kokonaistarve on yksilöllistä.
 - 2-vuotiaat nukkuvat keskimäärin 11–13 tuntia vuorokaudessa.
 - 7-vuotiaat nukkuvat keskimäärin 10–12 tuntia vuorokaudessa.
- Lapsen unen tarvetta voivat lisätä sairastuminen sekä muut tilapäiset stressitekijät.

Paavonen J., www.terveyskirjasto.fi, 2024

Unen ja levon nykytilanne

- 4–6-vuotiaat nukkuvat rauhallista unta keskimäärin 8 tuntia 18 minuuttia yössä.
- Tämän lisäksi vuoteessa oloaika ja liikehdintää on keskimäärin 1 tuntia 48 minuuttia.

PIILO-tutkimus, Mehtälä ym. 2024a

Rauhoittuminen ja lepo

- Arjessa on usein kiire ja paljon tekemistä. Se voi kuormittaa lasta. Myös puhelin, televisio ja muu hälinä väsyttävät lasta.
 - Lapsen voi olla vaikea rauhoittua ja palautua. Silloin lepo voi jäädä vähäiseksi.
- Liian vähäinen lepo voi vaikuttaa terveyteen. Pitkään jatkuessaan se voi aiheuttaa vaivoja, kuten
 - päänsärkyä
 - vatsakipuja
 - univaikeuksia
 - mielialan laskua.

Hyviä rentoutumiskeinoja

- musiikin kuuntelu
- lukeminen tai äänikirjan kuuntelu
- ulkoilu ja muu rauhallinen liikkuminen
- lauta- ja palapelit
- piirtäminen ja maalaaminen

Vinkki vanhemmille

”

Varmista, että lapsi saa rauhoittua.
Rauhalliset hetket auttavat lasta jaksamaan.

Älä käytä ruutuja lapsen rauhoittamiseen.

Vinkki vanhemmille

”

Rakenna perheelle säännöllinen päivärytmi.
Se auttaa lasta nukahtamaan.

Rauhoita iltaa.
Sulkekaa ruudut hyvissä ajoin.
Ole lapsen lähellä ennen nukkumaanmenoa.
Varaa aikaa huolista puhumiseen tarvittaessa.

Pariporina

Mitkä ovat teidän perheen
rauhottumiskeinot?

Ruutuaika ja digimedia

Digimedia osana hyvinvointia

- Digimedia on osa nykyarkea ja siten myös osa elintapoja.
- Digimedian käyttö on tasapainossa, kun se ei syö tilaa muilta hyvinvoinnin osa-alueilta.
- Tavoite digimedian käytössä: **enemmän hyötyjä, vähemmän haittoja.**

Hylkilä 2026

Mitä hyötyjä on digimedian käytöstä?

- Digimedia voi olla keskeinen osa lapsen harrastamista.
 - Sosiaalinen media tarjoaa lapsille ja nuorille kanavan olla yhteydessä tuttuihin sekä saada uusia kavereita.
- Pelaaminen voi kehittää lapsen kielellistä oppimista, ongelmanratkaisukykyä sekä visuaalista älyä.

Lapset & media: kasvattajan opas, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti 2016

Terveyskylä 2026

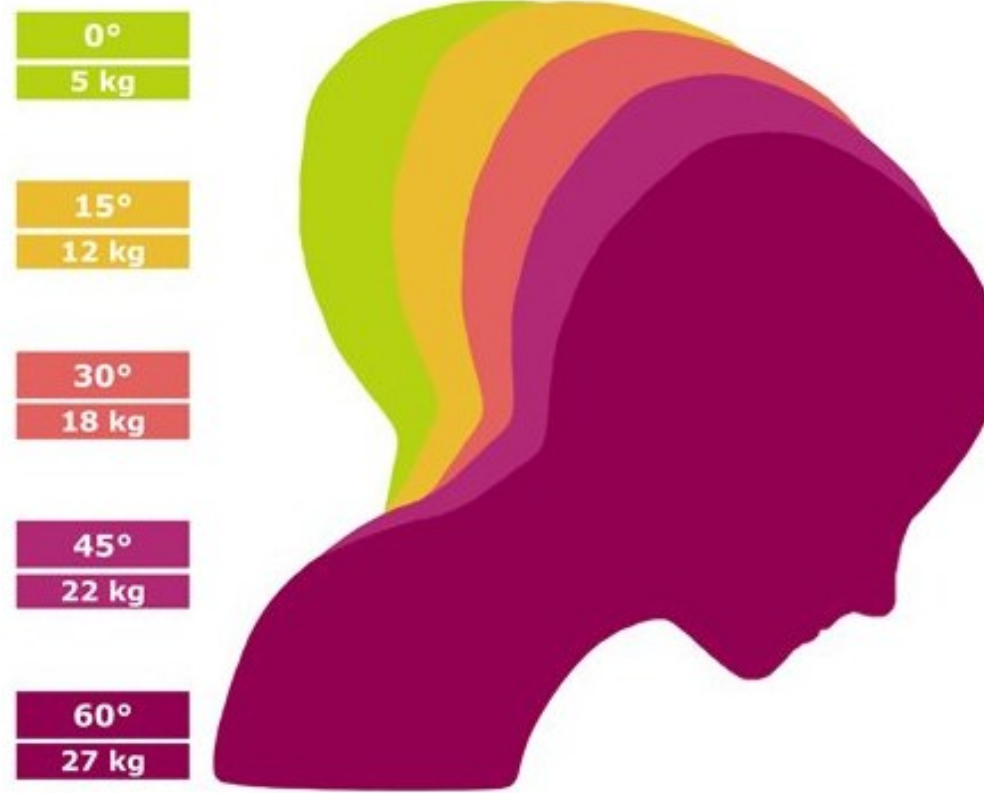
Digimedian käytön haittoja

- univaikeudet
- ahdistuneisuus ja masennus
- keskittymisvaikeudet
- vähemmän aikaa sosiaalisille suhteille
- kielteiset vaikutukset kehonkuvaan ja itsetuntoon
- fyysiset haitat

Liiallisen ruudunkäytön fyysisiä haittoja

- silmien rasittuminen
- niska- ja hartiakivut
- päänsärky

Kuva: tervekoululainen.fi
Alkuperäinen "Pain in the neck", howitworksdaily.com

Mitä suositukset sanovat ruutuajasta?

Digisuositus:

- 2–10-vuotiaat: enintään **1 tunti** päivässä

- Digimedian käyttö tulisi lopettaa viimeistään tuntia ennen nukkumaanmenoa.
- Digimediaa ei tule käyttää lapsen rauhoittamiseen tai tyyntyttämiseen.

Digimedian käytön nykytilanne

- Digilaite on omassa käytössä tai omassa huoneessa 25 prosentilla 4–6-vuotiaista lapsista.
 - Älypuhelin on käytössä 12 %:lla lapsista.
- Digilaitteita käyttää arkisin 1–2 tuntia keskimäärin 39 % lapsista.
 - Vapaapäivinä vastaava osuus on 51 %.
 - Suosituksen mukaisesti, eli 0,5–1 tuntia käyttää arkisin 38 % ja vapaapäivinä 14 %.

Digiarjen suositukset perheille

1. Tutustu digimediaan ja ole läsnä lasten ja nuorten digiarjessa

Ole kiinnostunut, suhtaudu myönteisesti, rohkaise, opetelkaa yhdessä.

2. Sopikaa yhdessä digisäännöistä

Osa pelisäännöistä yhteisiä, osa yksilöllisiä. Voi hyödyntää mm. puhelimen turva-asetuksia ja sovelluksia.

3. Opeta digiturvataitoja

Noudata ja valvo ikärajoja, auta lasta ja nuorta (mm. yksityiset profiilit), kerro, keskustele, opeta ja kannusta.

4. Näytä esimerkkiä ja ohjaa hyvään käytökseen

Ole turvallinen aikuinen, tunnista oma käyttö ja ole ilman digilaitteita. Harkitse ja pohdi myös itse omaa käyttöä, kehu!

5. Verkostoidu muiden vanhempien kanssa

Pidä yhteyttä muihin vanhempiin, luo verkostoja, keskustelkaa digisäännöistä ja sopikaa niistä yhdessä.

Vinkki vanhemmille

”

Toimi hyvänä esimerkkinä lapsellesi.

Kiinnitä huomiota omaan puhelimen, tietokoneen ja television käyttöösi.
Lapsi oppii aikuisen mallista.

”

Käyttäkää ruutuja yhdessä.
Tutustukaa puhelimeen, peleihin ja sovelluksiin yhdessä.

Samalla näet, mitä lapsi tekee ja miten hän käyttää ruutuja.

Vinkki vanhemmille

”

Sopikaa pelisäännöt muiden vanhempien kanssa.

Yhteiset rajat helpottavat lasta.

Kannustakaa lapsia leikkimään ja liikkumaan ruudun sijaan.

Pariporina

Miten teidän perheessä
suhtaudutaan ruutuaikaan
ja digimedian käyttöön?

**Jokainen askel yhdessä
vie eteenpäin.**

Jutelkaa kotona:

Minkä pienen hyvinvointia edistävän teon voisitte perheenä sopia yhdessä jo tänään?

Tekijät

Liikunnan aluejärjestöt

- Lasten ja nuorten liikunnan asiantuntijat

Kuvitus ja taitto: Pama Alavilo

Materiaalin on tuottanut Liikunnan aluejärjestöjen Lisää liikettä -hanke, joka on saanut avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Materiaali on julkaistu vuonna 2026.

UKK-instituutti

- Sanni Sirviö, terveystieteiden maisteri
- Raija Oksanen, kasvatustieteen maisteri
- Pauliina Husu, dosentti, terveystieteiden tohtori, ammatillinen opettaja

Esitysmateriaali ja lähteet tervekoululainen.fi/vanhempainilta

UKK-instituutin hyödyllisiä materiaaleja

Kuva lasten ja nuorten liikkumisen suosituksesta:

- [suomeksi](#), [ruotsiksi](#), [englanniksi](#), [selkosuomeksi](#)

Päiväkirja liikkumisen ja unen seurantaan:

- [suomeksi](#), [ruotsiksi](#), [englanniksi](#)

Esimerkkikuvat liikkumisen suosituksen täyttymisestä:

- [suomeksi](#), [ruotsiksi](#)

Video lasten ja nuorten liikkumisen suosituksesta: [suomeksi](#)

Video: Lasten ja nuorten liikkumissuositus – Aidan ja Pynyn päivä:

- [suomeksi](#), [ruotsiksi](#), [englanniksi](#)

Kuva: Kuinka monen vaikuttajan roolista sinä löydät itsesi?

- [suomeksi](#), [ruotsiksi](#), [englanniksi](#)

Muita hyödyllisiä materiaaleja

Hyvä kysymys:

[Vanhempien mediataitokurssi](#)

Innostun liikkumaan:

[Skillilataamo](#)

Liikunnan aluejärjestöt:

[Jekku-jänö-materiaalit](#)

Mannerheimin lastensuojeluliitto:

[Vanhempainnetti](#)

Mediakasvatusseura:

[Opas tasapainoiseen digiarkeen](#)

[Medianuoruus, opas aikuisille](#)

[Disinformaatio ja valeuutiset](#)

Muita hyödyllisiä materiaaleja

Oulun yliopiston Digi-Hyve-hanke:

Nuorten digihyvinvointiin vaikuttavat tekijät

Pelastakaa Lapset:

Perheen digisopimus

Sydänliiton Neuvokas perhe:

- [Ruokakasvatus](#)
- [Kehosuhteen tukeminen](#)
- [Hyvinvointioppiminen-materiaalit](#)
- [Meidän perheen hyvinvointipolku](#)
- [Tähti-työkalut](#)
- [Kuvalliset ruokaohjeet](#)

Lähteet

PIILO-tutkimus:

Mehtälä A., Sääkslahti A. ym. (toim.). (2024). Liikemittausten tulokset, s. 31–59. Pienten lasten liikunnan ilo, fyysinen aktiivisuus ja motoriset taidot Suomessa. Piilo-tutkimuksen tuloksia 2023. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2024:10. (Viittaus: PIILO-tutkimus, Mehtälä ym. 2024a)

Mehtälä A., Sääkslahti A. ym. (toim.). (2024). Digilaitteiden käyttäminen, s. 124–129. Pienten lasten liikunnan ilo, fyysinen aktiivisuus ja motoriset taidot Suomessa. Piilo-tutkimuksen tuloksia 2023. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2024:10. (Viittaus: PIILO-tutkimus, Mehtälä ym. 2024b)

Lähteet

Digiarjen suositukset perheille. Oulun kaupunki. Viitattu 12.8.2026. Saatavilla: https://www.ouka.fi/sites/default/files/attachments/P%C3%A4ivitetyt_Digiarjen%20suositukset%20perheille_3.12.23.pdf

Digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käytön kansalliset suositukset 0–13-vuotiaille. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Opetushallitus. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202601215329>

Hylkilä K, 2026. Digihyvinvointi arjessa -webinaari. Lisää liikettä ja vähemmän digilaitteita – konkreettista tukea lapsen motivointiin -vanhempainilta osana Vaikuttavaa elintapaohjausta -hanketta. Webinaari järjestettiin 7.5.2026. Saatavilla: <https://tervekoululainen.fi/opetusmateriaalit/tyokaluja-teemoittain/aineistoja-vanhempainiltoihin/>

Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä - varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-410-8>

Kestävää terveyttä ruoasta – kansalliset ravitsemussuositukset 2024. Valtion ravitsemusneuvottelukunta ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-405-5>

Lapset & media: kasvattajan opas. Kansallinen audiovisuaalinen instituutti. Kansallisen audiovisuaalisen instituutin julkaisuja 3/2016. Saatavilla: <https://kavi.fi/sites/default/files/documents/lapsetjamedia.pdf>

Lapsiperheen ruutuaika. Terveyskylä. Viitattu 3.6.2026. Saatavilla: <https://www.terveyskyla.fi/lastentalo/lasten-kasvu-ja-hyvinvointi/lapsiperheen-terveelliset-elintavat/lapsiperheen-ruutuaika>

Lähteet

Miten digimedian käyttö vaikuttaa mielenterveyteen? Mielenterveystalo. Viitattu 10.8.2026.
<https://www.mielenterveystalo.fi/fi/pelaaminen/miten-digimedian-kaytto-vaikuttaa-mielenterveyteen>

Mitä ovat motoriset taidot? Sydänliitto (Neuvokas perhe). Päivitetty 9.12.2025
<https://neuvokasperhe.fi/artikkeli/lapsen-motoristen-taitojen-vahvistaminen/>

Motoriset perustaidot. Opetushallitus. Viitattu 17.6.2026.
Saatavilla: <https://www.oph.fi/fi/move/mika-move/fyysinen-toimintakyky/motoriset-taidot>

Paavonen J. Lapsen uni. www.terveyskirjasto.fi. Lääkärikirja Duodecim. Kustannus Oy Duodecim 09.04.2024.

Perheliikuntabarometri 2025. Tutkimusraportti. Suomen Latu ry & Taloustutkimus. Julkaistu 6.11.2025. Saatavilla:
<https://www.liikkuvaperhe.fi/fi/liikkuva-perhe/liikkuva-perhe/perheliikunta.html>

Syödään yhdessä – ruokasuositukset lapsiperheille. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2019. Saatavilla:
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-254-3>

Terveyttä ja iloa ruoasta – varhaiskasvatuksen ruokailusuositus. 2018. Valtion ravitsemusneuvottelukunta.
Saatavilla: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-992-7>